

Naam: _____

Verwijswoorden gebruiken (vraag 3)

Wat is een verwijswoord?

Een verwijswoord is een woord dat verwijst naar iets dat (of iemand die) al eerder vernoemd werd. Verwijswoorden zorgen ervoor dat we niet altijd hetzelfde woord moeten herhalen.

Op een ochtend zag **een reiger** paling zwemmen in de Swalm. Nee, dacht **hij**, dat is **mijn** smaak niet. **Ik** wil het neusje van de zalm.

- 2** a Vervang het onderstreepte verwijswoord door datgene waarnaar het verwijst in het verhaal Bloedmaan. Noteer de hele zin.

Dan zal alles beter worden.

Als mijn vader eenmaal genezen is, zal alles beter worden.

Jij bent mijn enige echte vriend.

Mijn dagboek is mijn enige echte vriend.

Maar misschien bestaat dit plekje niet.

Maar misschien bestaat een plaatsje op deze wereld waar ik me thuis voel niet.

Meer dan een raadgever zal hij nooit worden.

Meer dan een raadgever zal Rudolph nooit worden.

Hij is te trots om dat toe te geven.

Hij is te trots om toe te geven dat hij heel veel pijn heeft.

Naam: _____

- b Vervang de onderstreepte delen door een passend verwijswoord.

Wanneer Bert de deur opendraait en in de schemer van het licht op de overloop Berts (____ *zijn* ____) kamer inkijkt, hoort Bert (____ *hij* ____) niets. Helemaal niets. Vreemd, denkt Bert (____ *hij* ____). Zouden de ratjes al slapen? Bert sluit de deur achter zich en laat Berts (____ *zijn* ____) ogen even aan het duister wennen.

Op de vloer, in een hoek van Berts kamer, lijkt een grijzig schijnsel als een mist boven de houten bak te zweven. Bert staat stil en luistert. Bert (____ *Hij* ____) hoort niets. De ratjes (____ *Ze* ____) zullen slapen, denkt Bert (____ *hij* ____).

Voetje voor voetje sluipt Bert dichterbij de houten bak. Een vaag geritsel doet Bert (____ *hem* ____) de oren spitsen.

Bron: *Junior Monsterboek*, Uitgeverij Kramat, 2012

Naam: _____

Stafrijmen geven (vraag 4)
Leenwoorden invullen (vraag 5)

+ **Wat betekent 'alliteratie'?** **+**

Je spreekt van een alliteratie of een stafrijm wanneer twee of meer woorden met dezelfde (mede)klinkers beginnen.

Bv. *De kale kapper, de spottende spreker, de aardige appels ...*

+ **+**

3 Bekijk de afbeeldingen goed. Schrijf er een stafrijm naast.

bijvoorbeeld

*Zeven zwarte zwanen zwemmen
zalig zonder zorgen.*

*Harige honden hebben herhaaldelijk
honger.*

Brede bolle buiken barsten bijna.

Naam: _____

Leenwoorden zijn woorden die we hebben overgenomen uit een andere taal. We gebruiken ze zo vaak, dat ze deel uitmaken van onze eigen taal. Niemand staat er nog bij stil dat ze eigenlijk uit een vreemde taal komen.

Enkele voorbeelden:

- Uit het Frans: ambulance, conducteur, portefeuille, truc, bouillon
- Uit het Engels: cd, computer, laptop, chatten, sorry, fan
- Uit het Duits: schmink, poedel, hamburger, snorkel
- Uit het Latijn: aquarium, datum, museum, persoon, duo
- Uit het Grieks: alfabet, theorie, drama, mythe
- Uit het Chinees: thee, wok
- Uit het Arabisch: abrikoos, benzine, suiker, olifant, koffie
- Uit het Italiaans: ballerina, piano, bandiet, macaroni, spaghetti

4 a Lees de zinnen aandachtig en vul het ontbrekende leenwoord in. Zoek de juiste woorden in het kader hierboven.

Die muzikant kan prachtige liederen spelen op zijn piano.

Om naar de vissen in de zee te kijken heb ik mijn snorkel nodig.

Na mijn schoolwerk mag ik nog even chatten met mijn vrienden op de computer.

Op de trein moeten we ons betaalbewijs laten zien aan de conducteur.

Als je snel iets wilt opzoeken in het woordenboek, is het belangrijk dat je het alfabet kent.

Dat schilderij hangt in het Louvre. Dat is een zeer bekend museum.

b Kies drie andere leenwoorden uit de taalweter en gebruik ze in een zin die uitlegt wat het woord betekent.

1 eigen invulling

2 _____

3 _____
